Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
8068300

Bijlagen
1

Datum 12 oktober 2026
Betreft Voordracht koninklijk besluit verlenging Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT

Hierbij bied ik u aan het ontwerp van een koninklijk besluit dat strekt tot een tweede verlenging van de werkingsduur van de Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT (hierna: de wet) tot 1 januari 2029. De werkingsduur van de wet was eerder verlengd tot 1 januari 2027.

Onderzoekers hebben op basis van de wet het recht om de lijst van UHP KOT-kinderen op te vragen voor onderzoeksdoeleinden. Zonder de verlenging van de wet verdwijnt deze optie, waardoor mogelijkheden tot onafhankelijk onderzoek worden beperkt. Het verlengen van de wet is belangrijk om te verzekeren dat er grondig onderzoek kan worden gedaan.

Voor de verdere inhoud en motivering van het ontwerpbesluit verwijs ik u naar de ontwerpnota van toelichting.

De voordracht voor het koninklijk besluit wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide Kamers van de Staten-Generaal is overgelegd (artikel 11, derde lid, van de wet).

Een gelijkluidende brief heb ik gezonden aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Claudia van Bruggen

WIJ WILLEM-ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van

houdende verlenging van de geldingsduur van de Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT [KetenID WGK014322]

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van (datum voordracht), directie Wetgeving en Juridische Zaken, nr. (kenmerk voordracht);

Gelet op artikel 11, tweede lid, van de Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Enig artikel
Het tijdstip van verval van de Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT wordt vastgesteld op 1 januari 2029.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Nota van toelichting

1. Algemeen

De Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT (hierna: de wet) is op 4 juni 2023 in werking getreden. Op basis van deze wet kan worden vastgesteld welke ouders gedupeerd zijn door problemen bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag en tevens te maken hebben (gehad) met een uithuisplaatsing van hun kind(eren) (hierna: UHP KOT-ouders), en kunnen de corresponderende UHP KOT-kinderen worden geïdentificeerd. Deze identificatie maakt onder meer onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek mogelijk naar de samenhang tussen de problemen bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag en uithuisplaatsingen van kinderen van gedupeerde ouders (artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de wet).

Artikel 11, eerste lid, van de wet bepaalt dat de wet vervalt op 1 januari 2025. In het tweede lid is bepaald dat het tijdstip waarop de wet vervalt maximaal driemaal bij koninklijk besluit kan worden verlengd voor telkens twee jaren. Verlenging is mogelijk indien daarvoor dringende redenen bestaan die samenhangen met de taak of doelen van de wet (artikelen 2, eerste en tweede lid). Bij koninklijk besluit van 6 december 2024 is de werkingsduur van de wet verlengd tot 1 januari 2027 (Stb. 2024, 392). Met het onderhavige besluit wordt werkingsduur van de wet opnieuw met twee jaar verlengd, tot 1 januari 2029.

De dringende reden voor deze tweede verlenging is gelegen in het borgen van de mogelijkheid tot het uitvoeren van onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek.

Zo behouden onderzoekers de mogelijkheid om de lijst met UHP KOT-kinderen op te vragen voor onderzoeksdoeleinden. Zij vormen voor onderzoekers de noodzakelijke basis om onafhankelijk onderzoek te doen naar de samenhang tussen de problematiek bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag en uithuisplaatsingen, evenals naar de ontwikkeling van uitkomsten in de tijd (longitudinale trends) en naar de effecten van getroffen maatregelen. Zonder verlenging vervalt per 1 januari 2027 de wettelijke grondslag voor het rechtmatig (blijven) verstrekken en verwerken van persoonsgegevens ten behoeve van dit onderzoek.

Sinds de vorige verlenging zijn de reflectietrajecten bij de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen en het dossieronderzoek bij de rechtspraak afgerond. Tegelijkertijd bestaan er, mede naar aanleiding van de bevindingen en aanbevelingen in het rapport van de *Commissie onderzoek uithuisplaatsingen in relatie tot de toeslagenaffaire* (commissie Hamer), aanvullende en verdiepende onderzoeksvragen die ter beantwoording een langere looptijd van wetenschappelijk onderzoek vergen en waarvoor toegang tot de in de wet geregelde lijst noodzakelijk blijft.

De verlenging van de werkingsduur van de wet verandert niets aan de reikwijdte van de gegevensverwerking; de verlenging voegt geen nieuwe doeleinden of gegevenscategorieën toe.

2. Voorhang Tweede en Eerste Kamer

Het onderhavige koninklijk besluit verlengt de werking van de wet tot 1 januari 2029. Alvorens de voordracht daartoe wordt gedaan, wordt het ontwerp ingevolge artikel 11, derde lid, van de wet gedurende vier weken voorgelegd aan de Tweede Kamer en de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
12 oktober 2026

Dossiernummer
8112045

Bijlagen
3

nota

Verlenging tijdelijke wet UHP-KOT

Bijlagen
1. Brief aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
2. Brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
3. Ontwerp-koninklijk besluit tot verlenging van de Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT

1. Aanleiding

- De Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT (hierna: de wet) is in juni 2023 in werking getreden en daarna bij koninklijk besluit van 6 december 2024 verlengd tot 1 januari 2027.[1]
- Naar aanleiding van de bevindingen en aanbevelingen in het rapport van de Commissie Hamer bestaan aanvullende en verdiepende onderzoeksvragen die een langere looptijd van wetenschappelijk onderzoek vergen. Voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek is het belangrijk dat onderzoekers het recht behouden om de lijst met UHP KOT-kinderen op te vragen voor onderzoeksdoeleinden.
- Het vervallen van de wet per 1 januari 2027 betekent dat alle persoonsgegevens dienen te worden vernietigd. Vanaf dat moment is het niet meer mogelijk om op grond daarvan wetenschappelijk onderzoek te verrichten.
- Om deze reden wordt voorgesteld de werkingsduur van de wet met twee jaren te verlengen tot 1 januari 2029. Hiervoor is een koninklijk besluit opgesteld dat op grond van de wet vier weken aan de Tweede en Eerste Kamer dient te worden voorgelegd (voorhangprocedure).

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht akkoord te gaan met:
- Het verlengen van de Tijdelijke wet UHP KOT voor de duur van twee jaar;
- Het starten van de daartoe vereiste voorhangprocedure, door het versturen van het ontwerp-koninklijk besluit en de voordrachtsbrieven aan de Voorzitters van de Tweede en Eerste Kamer.

3. Kernpunten

- Verlenging van de wet is nodig voor het kunnen koppelen van de persoonsgegevens van gedupeerde ouders en uithuisgeplaatste kinderen. Op die manier kan inzicht worden verkregen in deze groep van UHP KOT-

[1] Stb. 2024, 392.

kinderen en kunnen mogelijkheden voor onafhankelijk onderzoek worden gehandhaafd.
- Op grond van artikel 11, tweede lid, van de wet kan de wet worden verlengd indien daarvoor dringende redenen zijn die samenhangen met de taak van de bewindspersoon of het bereiken van de doelen van de wet. Een van deze doelen is het kunnen verrichten van wetenschappelijk onderzoek. Om dit doel te blijven behalen is verlenging van de wet met twee jaar noodzakelijk. Een dergelijke verlenging kan maximaal drie keer plaatsvinden. Dit zou de tweede verlenging zijn.

4. Toelichting

- De wet bevat vijf doelen voor de verwerking en verstrekking van persoonsgegevens:
  - Het verkrijgen van inzicht in de groep van UHP KOT-ouders en de UHP KOT-kinderen;
  - Het doen van een ondersteuningsaanbod aan de UHP KOT-ouders;
  - Het reflecteren op het eigen handelen door de raad voor de kinderbescherming, gecertificeerde instellingen en de gerechten;
  - Het kunnen verrichten van wetenschappelijk onderzoek;
  - Het informeren van de UHP KOT-ouders en UHP KOT-kinderen wat er met hun persoonsgegevens is gedaan. Dit zal plaatsvinden voordat de wet definitief komt te vervallen.
- Om deze doelen te behalen koppelt de wet persoonsgegevens van gedupeerde aanvragers van een kinderopvangtoeslag en hun kinderen met de persoonsgegevens van uithuisgeplaatste kinderen. Als gevolg van deze koppeling komen twee lijsten tot stand: (1) een lijst van UHP KOT-ouders, dat zijn ouders die gedupeerd zijn door de kinderopvangtoeslagaffaire én te maken hebben (gehad) met uithuisgeplaatste kinderen, (2) een lijst van UHP KOT-kinderen, dat zijn uithuisgeplaatste kinderen van ouders die zijn gedupeerd door de kinderopvangtoeslagenaffaire.
- Zoals hiervoor is aangegeven, betekent het vervallen van de wet per 1 januari 2027, dat de hiervoor genoemde doelen niet (geheel) kunnen worden behaald.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Alle informatie in deze beslisnota wordt actief openbaar gemaakt, met uitzondering van de persoonsgegevens van de ambtenaren. Deze zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.